

Pravidla chovu křečků a křečků

Cílem tohoto textu je poskytnout zájemcům o chov křečků a křečků v Českém svazu chovatelů, z. s. (dále jen ČSCH) závazná pravidla zájmového chovu křečků a křečků, která by zajistila určitou úroveň chovu zvířat s ohledem na jejich životní pohodu a chovatelské cíle. Pravidla jsou aktualizovaná k 1. 1. 2025.

I. Výklad pojmů

- a) Předmětem chovu jsou rozuměni zejména příslušníci druhů křeček zlatý (*Mesocricetus auratus*), dále také jako „křeček syrský“, křečík džungarský (*Phodopus sungarus*), křečík Campbellův (*Phodopus Campbelli*), křečík Roborovského (*Phodopus roborovskii*) a křečík čínský (*Cricetulus griseus*). Dále také souhrnně „křečci“ nebo „křečci“ (bez křečka zlatého).
- b) Chovatelem se pro účely těchto pravidel rozumí fyzická či právnická osoba, která je řádným členem ČSCH.
- c) Životní pohoda je stav, kdy zvíře netrpí zbytečným stresem a má možnost projevit své přirozené chování.
- d) Pro naše účely se chovem především rozumí odchov mláďat.
- e) Průkaz původu (dále jen PP) je oficiální listina vydávaná chovatelem, potvrzená plemennou knihou a zaručující původ zvířete.
- f) Výpis předků (dále jen VP) je neoficiální listina, vydávaná chovatelem v případě nemožnosti vydat řádný PP.
- g) Posuzovatel je osoba odborně způsobilá k hodnocení křečků jak na výstavách, tak při registraci chovných zvířat.

II. Podmínky držení zvířat

- a) Je nezbytné křečky chovat v podmínkách odpovídajících jejich fyziologickým i etologickým potřebám a neohrožovat jejich životní pohodu.
- b) Při chovu křečků je nutné brát ohledy na socialitu konkrétních druhů. Křečci Campbellovi jsou sociálně žijící druh a lze je chovat ve skupinách. Výjimkou jsou zvířata nepřizpůsobivá, pro která je soužití ve skupině přítěží, zdrojem stresu a zraňují ostatní členy skupiny. Za porušení výše uvedeného se nepovažuje ani dočasné oddělení březích samic, nemocných jedinců či karanténa nových zvířat.

Křeček syrský, křečík džungarský a křečík čínský jsou druhy, které žijí soliterně, a společný chov u nich není vhodný. Výjimkou je soužití samce a samice během páření, nebo soužití samice s odrůstajícími mláďaty.

Křečíky Roborovské je možné chovat soliterně i ve skupině (to se týká spíše samic), v závislosti na individuální snášenlivost. Není v rozporu s pravidly chovu mít tyto křečíky ve skupině, pokud je skupina harmonická a nedochází mezi nimi ke zraněním.

- c) Ubikace pro křečky by měla poskytovat dostatečnou podlahovou plochu pro pohyb. Vysoké (patrové) ubikace nejsou příliš vhodné. Pro křečka syrského je nezbytná podlahová plocha nejméně 4 000 cm² (např. 100x40 cm). Pro 1 křečíka džungarského, 1–2 křečíky Campbellovy nebo 1 křečíka čínského je doporučená plocha alespoň 3 150 cm² (např. 70x45 cm), a 1 925 cm² (např. 55x35 cm) pro 1 křečíka Roborovského. Plochu je nutné navýšit adekvátně počtu zvířat v ubikaci.
- d) Ubikace by měla umožňovat křečkům dostatek pohybu, mít prostor pro hrabání a pro odpočinek v úkrytu. Vrstva podestýlky v prostoru pro hrabání by měla být vysoká minimálně 20 cm pro křečka syrského, u ostatních křečků min. 15 cm, v případě křečků Campbellových není prostor pro hrabání nutností. Dostatek pohybu lze zajistit použitím běhacího kolečka s plnou plochou (nikoliv mřížové) o průměru min. 28 cm pro křečka syrského, min. 20 cm pro ostatní křečíky. Ubikace by měla být uzpůsobená tak, aby se předešlo možným zraněním křečka.

- e) Umístění a vybavení ubikace by mělo být takové, aby křečci nestrádali ani přílišným horkem, ani chladem. Ubikace by neměla být vystavena přímému působení slunce a ani by neměla stát v průvanu.
- f) Je naprosto nezbytné umožnit křečkům neustálý přístup k pitné vodě a zajistit jim dostatečnou výživu odpovídající nárokům jednotlivých druhů.
- g) V případě nemoci či podezření na nemoc je povinností chovatele poskytnout potřebnou zdravotní péči včetně návštěvy veterinárního lékaře.

III. Obecné podmínky chovu

- a) Je nezbytné, aby chovatel dodržoval podmínky registrovaného chovu, tj. registraci chovných zvířat a registraci vrhů s průkazem původu. Veškerou administrativu s tím spojenou je vhodné vyřizovat včas.
- b) Chovatel by měl odchovávat především křečky s průkazem původu. Odchov mláďat bez PP není účelem chovu.
- c) Pokud vrh splňuje podmínky pro vydání řádného PP, je chovatel povinen vystavit PP všem mláďatům ve vrhu. Pokud se jedná o vrh s VP, vystavuje VP opět všem mláďatům. Nelze vystavovat části mláďat z jednoho vrhu PP a části VP nebo některá mláďata nechat bez PP/VP. Forma PP nebo VP může být listinná i elektronická.
- d) Nový majitel má nárok k zakoupenému mláděti dostat i doklad původu (ať už PP nebo VP). Doklad o původu je součástí ceny zvířete a nelze jeho vydání zvlášť zpoplatňovat.
- e) Není přípustné, aby chovatel v rodokmenech záměrně uváděl falešné údaje.
- f) Zvířata vhodná k dalšímu rozmnožení je potřeba vybírat s ohledem na jejich zdravotní stav a povahu. Je nepřípustné, aby chovatel prováděl odchovy na chronicky nemocných zvířatech, zvířatech agresivních atp.
- g) Výběr vhodného spojení dvou zvířat by měl být prováděn s ohledem na cíl chovu a na základě znalostí zdravotního pozadí předků zvířat a dědičnosti požadovaných znaků, jakož i případných problémů souvisejících s danými znaky. Zejména se toto ustanovení týká letálních genetických poruch (např. saténová srst, dominantní tečkování). Není přípustné úmyslně spojovat jedince, jejichž potomci budou postiženi zdravotními problémy (např. double roan u křečků syrských). Vhodné není ani cílené krytí samic, které nejsou schopné v důsledku mutace odchovat vrh (např. se jim nevyvíjí mléčné žlázy a tudíž nemohou kojit). Cílený chov hybridů křeččíka džungarského a Campbellova je považován za neetický, může vést k zdravotním problémům potomků a nelze ho doporučit.
- h) Při běžných chovech je dáвана přednost nepříbuzenské plemenitbě. Užší příbuzenská plemenitba musí být podložena chovatelským cílem a doporučuje se pouze zkušeným chovatelům. Povolena je příbuznost maximálně s koeficientem příbuznosti 1/16. To znamená, že rodiče vrhu nesmí být v bližším příbuzenství, než že mají stejné prarodiče, tj. obdobně jako u lidí, že mohou být bratranec a sestřenice. Bližší příbuznost není přípustná, není tedy možné, aby rodiče vrhu byli sourozenci nebo rodič a potomek.

IV. Krytí zvířat

- a) Minimální věk pro první krytí samice jsou 4 měsíce. Minimální váha pro krytí samice je u křečka syrského 140 g, pro křečičky džungarské a Campbellovy 30 g, pro křeččíka čínského 25 g a pro křeččíka Roborovského 20 g.
- b) Minimální věk pro krytí samcem je alespoň 4 měsíce, samec by měl mít ukončený tělesný vývoj. Váha samce křečka zlatého by měla být alespoň 120 g, váha samců ostatních křečků obdobná jako u samic.
- c) Maximální věk pro poslední krytí samice je 14 měsíců.
- d) Ideální počet vrhů na jednu samici jsou 1–2 vrhy. Maximální povolený počet vrhů na jednu samici jsou tři, ale pouze v případě, že se jedná o mimořádně chovatelsky cennou samici.

V. Odchov zvířat

- a) Je třeba brát ohled na březost samice a uchránit ji zbytečných stresů, které by mohly mít vliv na zdraví narozených mláďat. V době březosti a odchovu mláďat je potřeba poskytnout samici dostatek kvalitní a snadno stravitelné stravy.
- b) Minimální věk pro odstavení mláďat jsou 4 týdny. Ideálem je věk 5 týdnů. Dříve je možné mláďata od samice oddělit pouze v případech, kdy sama mláďata napadá.

Do nových domovů by mláďata měla odcházet při váze 50 g u křečka syrského, 25 g u křečička džungarského nebo Campbellova, 20 g u křečička čínského a 15 g u křečička Roborovského.

- c) Mezi úplným odstavením mláďat a dalším krytím stejné samice musí být dodržen interval alespoň dva měsíce. V této době by se měla samice dostat zpátky na původní kondici, pokud tomu tak není, je dobré s dalším krytím vyčkat déle. Výjimkou jsou druhy, kde je možný trvale společný chov obojího pohlaví (např. u křečička Roborovského).

VI. Závěrečná ustanovení

- a) Cílem každého chovatele by měl být odchov zvířat s PP, bez zdravotních problémů, s vyrovnanou povahou a v odpovídajících barvách, varietách a znacích.
- b) Nedodržováním těchto pravidel se chovatel vystavuje nebezpečí kárných opatření.
- c) Při soustavném či opakovaném nedodržování těchto pravidel je možné proti chovateli vést kárné řízení dle Stanov ČSCH.
- d) Výjimku z pravidel je možné udělit v případě, že ji schválí Ústřední odborná komise chovatelů hlodavců.